

رضا یوسفیان آزاده پاکباز

محسن کدیور

۲۸ فروردین ۱۴۰۲

در مجلس چهلم دکتر رضا یوسفیان گرد هم آمده ایم. از برگزارکنندگان محترم جلسه (انجمن کوی ارم دانشگاه شیراز) که فرصتی برای انجام وظیفه در اختیار من گذاشتند تشکر می کنم. از سخنان سخنرانان قبلی استفاده کردم و شفای عاجل دکتر هادی خانیکی را از خدای بزرگ خواستارم. به خانواده محترم یوسفیان، جامعه پزشکی کشور، نمایندگان مجلس ششم، اعضای شورای شهر شیراز، اعضای دفتر تحکیم وحدت اولیه، اتحادیه انجمنهای اسلامی دانش آموزان شیراز آن دوران، دانشکده پزشکی دانشگاه شیراز، دوستان، اهالی شیراز، و بالاخره ملت ایران تسلیت عرض می کنم و برای بازماندگان صبر و اجر مسئلت دارم.

دکتر رضا یوسفیان (۶ تیر ۱۳۴۶ - ۱۹ اسفند ۱۴۰۱) در سن شانزده سالگی به جبهه جنگ ایران و عراق رفت، مجروح و اسیر شد. هشت سال در اسارت بود. در زمان اسارت زبانهای عربی، انگلیسی و فرانسه را فراگرفت. بعد از آزادی در دانشکده پزشکی دانشگاه شیراز تحصیل کرد، در دوران دانشجویی از اعضای فعال دفتر تحکیم وحدت بود. پزشک متخصص ارتوپد شد. در زمره اصلاح طلبان، نماینده دوره اول شورای شهر شیراز و نماینده

دوره ششم مجلس شورای اسلامی از شیراز شد. بالاخره با بیماری سرطان در سن ۵۵ سالگی جان به جان آفرین تسلیم کرد. خدایش رحمت کند.

حقیقتا از او جز خیر نمی دانم: انا لانعلم منه الا خیرا وانت اعلم به منا. آنچه از او به خاطر دارم سیمای آرام، متبسم و خندان است. مردی که فراوان رنج کشید، اما با شرافت، اخلاق و پاک دستی زیست. آزاده ای آزادی خواه، عبد صالح خداوند و در زمره عباد الرحمن بود. نامش رضا بود و به نظرم به مقام شامخ رضا رسید. از مصادیق این آیه قرآن بود:

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَئِكَ هُمْ خَيْرُ الْبَرِيَّةِ جَزَاؤُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ جَنَّاتٌ عَدْنٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ ذَلِكَ لِمَنْ خَشِيَ رَبَّهُ (بینه ۸-۹) «کسانی که ایمان آوردند و اعمال صالح انجام دادند، بهترین مخلوقات هستند. پاداش آنها نزد پروردگارشان باغهای بهشت جاویدان است که نهرها از زیر درختانش جاری است؛ همیشه در آن می مانند! خدا از آنها خشنود است و آنها از خدا خشنودند؛ و این (مقام والا) برای کسی است که از پروردگارش پروا داشته باشد!»

بالاترین توصیفی که از رضا یوسفیان می توان کرد همین است: خدا از او راضی بود و او هم از او خدا راضی بود. آرامش و طمأنینه به یادماندنی او محصول وصول به مقام رضا بود. هشت سال اسارت و حداقل سه سال دست و پنجه نرم کردن با بیماری. اما در مقابل این همه بلا شاکر بود و لبخند از لبانش قطع نمی شد. البلاء لاهل الولاء. هر که در این بزم مقرب تر است جام بلا بیشترش می دهند.

احتمالا برخی صفاتی که امیرالمؤمنین علی (ع) در صفات متقین در خطبه ۱۹۲ نهج البلاغه ذکر کرده بر رضا یوسفیان قابل تطبیق است. «پرهیزکاران در این دنیا صاحب فضایی هستند: گفتارشان راست، لباسشان میانه روی و راه رفتنشان تواضع و فروتنی است. آنها برای مدتی کوتاهی در این جهان صبر و شکیبایی پیشه کردند و به دنبال آن آسایشی طولانی نصیبشان شد. این تجارتی پر سود است که پروردگارشان برای آنها فراهم ساخته است.

دنیا (با جلوه گریه‌هایش) به سراغ آنها آمد، ولی آنها فریض را نخوردند و آن را نخواستند. دنیا می رفت که آنها را اسیر خود سازد ولی آنان به بهای جان، خویش را از اسارتش آزاد ساختند.»

از خواهر دکتر یوسفیان شنیدم که رضا عاشق این کلام پیامبر بود: النَّاسُ نِيَامٌ فَإِذَا مَاتُوا انْتَبَهَوْا «مردم در خواب (غفلت) هستند، آنگاه که بمیرند بیدار می شوند». می گفت فراوان از زبان برادرش شنیده است و همین حدیث شریف را انتخاب می کند که بر سنگ قبر پدرش حک کنند. رضا باور کرده بود که مرگ بیداری و تنبه است و حیات دنیوی خواب آشفته ای بیش نیست. به فرموده پیامبر (ص): الدُّنْيَا حُلْمٌ وَالْآخِرَةُ يَقْظَةٌ وَنَحْنُ بَيْنَهُمَا أَضْغَاثُ أَحْلَامٍ. «دنیا یک رؤیا است و آخرت بیداری، بین این دو ما همچون خوابهای آشفته هستیم». مولانا همین را به شعر در آورده است: «این جهان را که به صورت قائمست / گفت پیغمبر که حلم نائمست.»

رضا یوسفیان در زندگی کوتاه خود حداقل چند انتخاب بزرگ کرد و بزرگی او به همین انتخابها بود. او در نوجوانی به دفاع از میهن روانه جبهه جنگ شد، مجروح و اسیر شد و هشت سال استقامت کرد و هرگز به این خاطر بر کسی منت نگذاشت. با خدا معامله کرد و چه معامله پرسودی. اما او به این دلیل بر گردن همه ما حق دارد و ما مدیون استقامت و آزادگی رضا و امثال رضا هستیم، رزمندگان خالص بی ادعا.

انتخاب دوم او مشی اصلاح طلبی بود. او برای رفع مشکلات کشور از جوانی تا پایان حیات این مشی سیاسی را برگزید، چه در دوران فعالیتهای دانشجویی، چه در دوران نمایندگی شورای شهر و نمایندگی دوره ششم مجلس شورا. رضا یوسفیان یکی از نمایندگان واقعی مردم ایران بود.

به نظرم یکی از مهمترین انتخابهای رضا یوسفیان و دیگر نمایندگان اصلاح طلب مجلس ششم نامه تاریخی آنها در تاریخ ۳۱ اردیبهشت ۱۳۸۱ به مقام رهبری بود. در این نامه آمده است: «غالب ملت ناراضی و ناامید، اکثریت نخبگان ساکت یا مهاجر، سرمایه های مادی گریزان و نیروهای خارجی از هر طرف کشور را احاطه کرده اند. با این وضع برای آینده کشور دو حالت بیش متصور نیست: یا دیکتاتوری و استبداد، که در خوش بینانه ترین حالت فرجامی جز وابستگی و در نهایت فروپاشی یا استحاله ندارد و یا بازگشت به اصول قانون اساسی و تمکین

صادقانه به قواعد دموکراتیک. چنین رویکردی هم مبتنی بر فرهنگ و ارزشهای اسلامی و ملی است و هم قابل تعامل با همه جهان.... مسئولان حاکمیت باید صادقانه از مردم در قبال قصورها و تقصیرها پوزش بخواهند. تعظیم به مردم خود سبب جلوگیری از کرنش به بیگانگان می شود. اگر جام زهری باید نوشید قبل از آن که کیان نظام و مهمتر از آن استقلال و تمامیت ارضی کشور در مخاطره قرار گیرد باید نوشیده شود. باید در چهره ها و یا حداقل رفتار نهادهای اجماعی و بی طرف تغییرات اساسی پدید آورد. با مردم آشتی کنید.»

با این نامه خیرخواهانه چگونه برخورد شد؟ رضا یوسفیان و دیگر امضاکنندگان این نامه توسط شورای نگهبان به دلیل عدم پای بندی عملی به اسلام برای مجلس هفتم رد صلاحیت شدند. یوسفیان و همفکرانش در مجلس بست نشستند. در ۲۷ مهر ۱۴۰۱ مقام رهبری دوباره از این نامه یاد کرد و آن را «نامه غیرمنصفانه» خواند و گفت: «مضمونش این بود که خلاصه باید تسلیم بشوید و آلا کارتان تمام است. تسلیم نشدیم، ایستادیم و ان شاءالله باز هم خواهیم ایستاد.» یوسفیان و همفکرانش از رهبر خواسته بودند تسلیم اراده ملت شود، رهبری همچنان لجبازانه به جای تسلیم اراده ملی شدن تسلیم روسیه و چین شده و معترضان مسالمت جو را سرکوب می کند، پایان کارش را خواهیم دید.

فکر می کنم رضا یوسفیان و امضاکنندگان آن نامه تاریخی در آن مقطع کار درستی کردند و اکثر آنها امروز جمهوری اسلامی را اصلاح ناپذیر می دانند و به فکر برگزاری همه پرسی تغییر نظام هستند. بار دیگر به روان دکتر رضا یوسفیان درود می فرستم و به خانواده وی تسلیت عرض می کنم. راهش پر رهرو باد.

رنجها و آرزوها، یادبود چهلمین روز درگذشت دکتر رضا یوسفیان، کلابهاوس، ۲۷ فروردین

۱۴۰۲، ۱۶ آوریل ۲۰۲۳

kadivar.com

<https://kadivar.com/20240/>
kadivar.mohsen59@gmail.com

تمام حقوق محفوظ است.

نقل مطلب به هر صورت تنها با ذکر منبع مجاز است.